

ZATERDAG
18 NOVEMBER
2023

OUDE KERK
HELVOIRT
19.00 UUR

OPEN KERK
VOORAF

HELVOIRT
Orgelspel

DRIEËNDERTIGSTE ZONDAG
DOOR HET JAAR

Thema

Laat je talenten vrucht dragen

Komende vieringen Open Kerk

Zaterdag 2 december	19.00 uur	Advent
Zaterdag 16 december	19.00 uur	Kerstconcert
<u>Zondag</u> 24 december	19.00 uur	Kerstmis

Voor wie de vieringen van Open Kerk
mogelijk wil blijven maken:
NL80 INGB 0006 2320 91

Website Open Kerk
www.openkerkhelvoirt.nl

OPEN KERK

HELVOIRT

INTREDELIED

*Wees hier aanwezig, woord ons gegeven.
Dat ik U horen mag met hart en ziel.*

Refrein: *Wek uw kracht en kom ons bevrijden.*
(2x)

*Woord ons gegeven, God in ons midden,
toekomst van vrede, wees hier aanwezig.
Uw wil geschiede, uw koninkrijk kome.
Zie ons, gedoog ons, laat ons niet vallen.*

Refrein: *Wek uw kracht...*

*Dat wij niet leven, gevangen in leegte.
Dat wij niet vallen, terug in het stof.
Zend uw geest, dat wij worden herschapen.*

Refrein: *Wek uw kracht...*

WELKOM

Er is een oorsprong en een bestemming,
daartussen bevinden wij ons.
Het is niet zomaar toevallig
dat we hier rondlopen.
We zijn hier om iets te doen
en om dat zo goed mogelijk te doen.
Om die opdracht te vervullen
hebben we talenten ontvangen
en worden we aan elkaar gegeven.

Welkom u allen vanavond hier
omwille van elkaar en in Gods naam.

LIED

*Dat wij U horen, dat wij U leven,
mensen voor mensen, alles voor allen.
Dat wij volbrengen uw woord, onze vrede.
Wek uw kracht en kom ons bevrijden.*

Refrein: *Wek uw kracht en kom ons bevrijden.*
(2x)

STILTE

In stilte zoeken we troost bij de Aanwezige,
die weet wat er in ons leeft.

In stilte vertrouwen wij ons toe
aan wat het leven ons brengt.

SCHULD EN VERGEVING

V. Even weg uit alle rumoer
even rust na al het haasten;

even stil bij zoveel kraakeel,
even mezelf geen geweld aandoen.

Even niet me laten gelden,
even niet ertegenaan;

even weg uit het vlakke,
even onder in het diepe.

Wie ben ik eigenlijk;
wie voor anderen?

Hoe ben ik bedoeld;
wat heb ik ervan gemaakt?

A. Vergeven wij elkaar
en God en Goed ons allen.

BEZINNING

V. Niet waarmee je gewichtig doet
is allesbepalend,
maar dat je van harte leeft.

G. *Gij hart, Gij bron van leven
ontferm U over ons.
Gij adem, ziel in mensen
ontferm U over ons.*

V. Niet waarmee je opzien baart
is doorslaggevend,
maar dat je samen verder mag.

G. *Gij hart, Gij bron van leven
ontferm U over ons.
Gij adem, ziel in mensen
ontferm U over ons.*

V. Niet wat je kent en kunt
is je grootste kracht;
liefde verheft je
tot de hoogste macht.

G. *Gij hart, Gij bron van leven
ontferm U over ons.
Gij adem, ziel in mensen
ontferm U over ons.*

GEBED

V. Dat Gij
dieper dan wijzelf
de ziel van ons bestaan bent -

dat wij
meer dan waar ook
bij U thuis zijn -

dat Gij
meer dan wie
ons nabij en trouw bent -

daar vragen wij om
daar vertrouwen wij op
voor nu en straks.

A. Amen

LIED

Refrein:

*Voor kleine mensen is Hij bereikbaar,
Hij geeft hoop aan rechtelozen,
hun bloed is kostbaar in zijn ogen,
Hij koopt hen vrij uit het slavenhuis.*

*Hij zal opkomen voor de misdeelden,
Hij zal de machten die ons dwingen
breken en binden, Hij zal leven,
onvergankelijk als de zon.*

Refrein:

*Voor kleine mensen is Hij bereikbaar,
Hij geeft hoop aan rechtelozen,
hun bloed is kostbaar in zijn ogen,
Hij koopt hen vrij uit het slavenhuis.*

LEZING UIT DE EERSTE BRIEF AAN DE TESSALONICENZEN (5:1-6)

Broeders en zusters, ik hoef u niet te schrijven over het moment waarop dit zal gebeuren, want u weet zelf maar al te goed dat de dag van de Heer komt als een dief in de nacht. Als de mensen zeggen dat er vrede en veiligheid is, worden ze plotseling getroffen door de ondergang, zoals een zwangere vrouw door barensweeën. Vluchten is dan onmogelijk. Maar u, broeders en zusters, u leeft niet in de duisternis, zodat de dag van de Heer u zou kunnen overvallen als een dief, want u bent allen kinderen van het licht en van de dag. Wij behoren niet toe aan de nacht en de duisternis, dus laten we niet slapen, zoals anderen, maar waken en op onze hoede zijn.

LIED

*Zoals de dauw die de aarde drenkt,
zo zal Hij opkomen en in die dagen
zullen trouw en waarachtigheid bloeien,
zal er vrede in overvloed zijn.*

Refrein:

*Voor kleine mensen is Hij bereikbaar,
Hij geeft hoop aan rechtelozen,
hun bloed is kostbaar in zijn ogen,
Hij koopt hen vrij uit het slavenhuis.*

LEZING UIT HET EVANGELIE VOLGENS MATTEÛS (25:14-30)

*In zijn toespraak over de voleinding van de wereld
vertelt Jezus de volgende gelijkenis.*

Met het koninkrijk van de hemel zal het zijn als met een man die op reis ging, zijn dienaren bij zich riep en het geld dat hij bezat aan hen in beheer gaf. Aan de een gaf hij vijf talenten, aan een ander twee, en aan nog een ander één, ieder naar wat hij aankon. Toen vertrok hij.

Meteen ging de man die vijf talenten ontvangen had op weg om er handel mee te drijven, en zo verdiende hij er vijf talenten bij. Op dezelfde wijze verdiende de man die er twee had gekregen er twee bij. Degene die één talent ontvangen had, besloot het geld van zijn heer te verstopten: hij begroef het.

Na lange tijd keerde de heer van die dienaren terug en vroeg hun rekenschap. Degene die vijf talenten ontvangen had, kwam naar hem toe en overhandigde hem nog vijf talenten erbij met de woorden: “Heer, u hebt mij vijf talenten in beheer gegeven, alstublieft, ik heb er vijf bij verdiend.” Zijn heer zei tegen hem: “Voortreffelijk, je bent een goede en betrouwbare dienaar. Omdat je betrouwbaar was in het beheer van een klein bedrag, zal ik je over veel meer aanstellen. Wees welkom bij het feestmaal van je heer.” Ook degene die twee talenten ontvangen had, kwam naar hem toe en zei: “Heer, u hebt mij twee talenten in beheer gegeven, alstublieft, ik heb er twee bij verdiend.” Zijn heer zei tegen hem: “Voortreffelijk, je bent een goede en betrouwbare dienaar. Omdat je betrouwbaar was in het beheer van een klein bedrag, zal ik je over veel meer aanstellen. Wees welkom bij het feestmaal van je heer.” Nu kwam ook degene die één talent ontvangen had naar hem toe. Hij zei: “Heer, ik wist van u dat u streng bent, dat u maait waar u niet hebt gezaaid en oogst waar u niet hebt geplant, en uit angst besloot ik uw talent te begraven. Alstublieft, hier hebt u het terug.” Zijn heer antwoordde hem: “Je bent een slechte, luie dienaar. Je wist dat ik maai waar ik niet heb gezaaid en oogst waar ik niet heb geplant? Dan had je mijn geld dus bij de bank in bewaring moeten geven, zodat ik het bij mijn terugkomst met rente zou hebben teruggekregen. Neem hem dat talent af en geef het aan degene die er tien heeft. Want wie heeft zal nog meer krijgen, en wel in overvloed, maar wie niets heeft, hem zal zelfs het laatste worden ontnomen. En die nutteloze dienaar, gooi hem eruit, in de uiterste duisternis, waar men jammert en knarsetandt.”

LIED

*Dan dragen de bergen schoven van vrede
en de heuvels een oogst van gerechtigheid,
een vloed van koren, golvende velden –
een stad rijst op uit een zee van groen.*

Refrein:

*Voor kleine mensen is Hij bereikbaar,
Hij geeft hoop aan rechtelozen,
hun bloed is kostbaar in zijn ogen,
Hij koopt hen vrij uit het slavenhuis.*

OVERWEGING

Het verhaal dat we zojuist gehoord hebben over een man die voordat hij op reis ging zijn geld aan zijn dienaren in beheer gaf, is een door Jezus vertelde gelijkenis. Jezus sprak wel vaker in gelijkenissen om iets heel duidelijk te maken. Hij beseftte dat door een concreet verhaal zijn boodschap beter zou bekliven.

Déze gelijkenis begint aldus: *“Met het koninkrijk van de hemel zal het zijn als met een man die op reis ging...”* Jezus wil iets vertellen over het koninkrijk van de hemel, over de nieuwe wereld van God. Met name wil hij dat zijn toehoorders goed beseffen hoe je daar wèl deel aan kunt krijgen en hoe niet. Om zijn boodschap goed te laten doordringen, formuleert hij heel scherp de tegenstelling tussen twee soorten dienaren. Enerzijds zijn er de twee dienaren die met hun talenten enorme winsten hebben gerealiseerd. Zij worden door hun heer goed en betrouwbaar genoemd en de hemel ingeprezen. Anderzijds is er de dienaar die zijn talent heeft begraven. Hij wordt slecht en lui genoemd en in de uiterste duisternis gegooid.

Wáár komt dat verschil tussen die dienaren vandaan? Het is niet zo dat hun heer al van meet af aan verschil maakte tussen zijn dienaren. De heer had hun alledrie zijn volste vertrouwen gegeven èn zijn beheersopdracht aangepast aan wat ze aankonden: degene met de meeste bekwaamheden kreeg de zwaarste verantwoordelijkheid. Waar komt het verschil tussen hen dan wèl vandaan? Dat verschil ligt in henzelf. De eerste twee dienaren hadden oog voor het vertrouwen dat de heer hun schonk. Dat gaf hun zelfvertrouwen èn vertrouwen in hun heer. Zelfvertrouwen en vertrouwen in de ander gaan meestal samen. Daarom konden zij onbevreesd hun talenten vrucht laten dragen. Maar de derde dienaar had niets van dat alles. Hij was alleen maar bang, bang voor zijn heer. En in angst zie je de ander niet zoals die is, maar zoals je vreest dat die is; je máákt hem a.h.w. tot degene die je vreest. En die angst verlamde hem: het enige wat hij kon was z'n talent vruchteloos begraven.

Jezus wilde met deze gelijkenis de mensen waarschuwen: hij gunde hun het koninkrijk van de hemel. Jezus hield van die mensen, hij wilde dat ze,

nu en later, gelukkig zouden zijn, dat ze zouden verkeren niet in de duisternis maar in het licht.

Orgelspel

Jezus vertelde die gelijkenis toen. Wij lezen die gelijkenis nu. Daarom herhaal ik mijn laatste zin, iets aangepast, in de tegenwoordige tijd: “Jezus houdt van ons mensen, hij wil dat we, nu en later, gelukkig zijn, dat we verkeren niet in de duisternis maar in het licht.”

Ook wij hebben - van Godswege - talenten ontvangen. Paulus noemt die talenten de gaven van de Geest (1 Korintiërs 12:4-11). Ook wij hebben de opdracht om ze vrucht te laten dragen. Fijn als je dat kunt zoals die eerste twee dienaren. Maar misschien herkennen we ons soms ook in die derde dienaar: het gebrek aan zelfvertrouwen, het gebrek aan vertrouwen, de angst, waardoor we belanden in isolement, in duisternis.

Hoe met die angst omgaan? Als we nu eens zouden kijken naar Jezus die deze gelijkenis vertelt? Hij is degene die voortdurend herhaalt: “Wees niet bang”, “Wees niet bevreesd”. Hij is juist degene die het opneemt voor de bange, kleine mensen. We zingen het hier zo vaak: “Voor kleine mensen is Hij bereikbaar.”

Hoe zou het de derde dienaar vergaan zijn als de twee dienaren, die het zo uitstekend gedaan hebben, naar hem hadden omgezien, deze bange mens hadden uitgetild boven zijn angst? Ook wij hebben anderen nodig die ons bevrijden van onze angst, ons zelfvertrouwen versterken, zodat we onze talenten vrucht kunnen laten dragen èn kunnen liefhebben. Want zonder liefde zijn onze talenten waardeloos. Niet voor niets benadrukt Paulus dat zo sterk in zijn Eerste Korintiërsbrief: sprekend over de gaven, de talenten die we kunnen hebben, herhaalt hij steeds: “had ik de liefde niet, ik zou niets zijn”; “had ik de liefde niet, het zou mij niet baten.” (1 Korintiërs. 13: 1-3).

Als we zo, Jezus achterna, in liefde met elkaar en onze talenten omgaan, durf ik hopen dat ook tot ons zal worden gezegd: “Jullie zijn goede en betrouwbare dienaren” en dat ook wij ons dan welkom mogen weten in de nieuwe wereld van God.

ORGELSPEL

BELIJDENIS Uitnodiging om te gaan staan

- V. Ik zoek houvast bij Jezus,
een man naar Gods hart.
Hij heeft Gods nieuwe wereld ingeluid,
laten zien dat de Ene de bron van liefde is.
- A. En duidelijk getoond wat God voorheeft
met hen die verdrukt worden of niet in tel zijn.
- V. Hij is de levende toetssteen geworden,
waaraan wij afmeten wat goed en verkeerd is
en welke weg wij dienen te gaan.
- A. Bij al wat ik doe wil ik mij laten leiden
door de Geest van de Eeuwige,
die in Jezus zichtbaar is geworden.
- V. Ik reken erop dat de Barmhartige ons vergeeft
wat wij verkeerd doen en
ons ten slotte de hand boven het hoofd houdt.
- A. Ook en juist als wij sterven.
en dat Hij ons daarna blijvend vasthoudt,
voorgoed.

(naar Bas van Iersel)

LIED

*Zijn naam is tot in eeuwigheid,
zolang de zon staat aan de hemel.
Zijn naam gaat rond over de aarde,
een woord van vrede, van mens tot mens.*

Refrein:
*Voor kleine mensen is Hij bereikbaar,
Hij geeft hoop aan rechtelozen,
hun bloed is kostbaar in zijn ogen,
Hij koopt hen vrij uit het slavenhuis.*

GEDACHTENIS

Het schijnsel van uw glans over ons bestaan,
de warmte van uw adem door ons heen,
een teken van uw genade in ons leven.

We doen samen wat te doen staat
tot alle leven in U zal zijn voltooid.
Bidden wij voor hen die ziek zijn,
tobben, in het ongewisse verkeren.
Denk aan hen die bij hen waken,
hen liefdevol terzijde staan.

Gedenk hen die brood en beker
dagelijks met ons deelden
en ons zijn ontvallen,
naam voor naam, gezicht voor gezicht.

Bidden wij voor allen die de weg kwijtraken
in onze wereld, die zo verward is
en zo vol is van oorlogs- en natuurgeweld.
Wees ons nabij nu alles zo onzeker is.
Geef ons de kracht en de moed om vol te houden;
dat de wanhoop ons niet overmeestert.

Bidden we voor de kerk, waar ter wereld ook,
blaas haar nieuw leven in
met de adem van uw Geest.
Dat wij haar een menselijk gezicht geven
en haar omvormen tot een gastvrij huis
waar ze allemaal welkom zijn:
zoekers naar zekerheden én eeuwige twijfelaars.
Dat hier telkens weer mensen opstaan
die elkaar met liefdevolle zorg terzijde staan.

A. Er zij licht, vrede, rust.

KLEIN DANKLIED

*Gij hebt, o God,
dit broze bestaan gewild,
hebt boven 't nameloze
mij uitgetild.*

*Laat mij dan dankbaar leven
de volle tijd,
geborgen
In de bevende zekerheid*

*dat ik niet
uit dit smal en onvast bestand
van mijn bestaan zal vallen
dan in uw hand.*

GEBED AAN TAFEL

- V. Van kindsbeen af heet hij Jezus,
'God bevrijdt', dat is zijn naam en zijn devies.
Door zijn menselijkheid en godsvertrouwen
is hij een toonbeeld geworden voor velen.
Aan hem zien we wie wij zelf kunnen zijn.
Jezus was voluit een mens van vlees en bloed,
ook volkomen vol van God was hij.

Hij leefde van wat komen gaat
en bracht Gods nieuwe wereld op aarde.
Hij trok vrijelijk op met marginale figuren,
die men toen graag 'zondaars' noemde;
bij voorkeur met hén deelde hij zijn tafel.
In woord en daad maakte hij waar,
dat ons leven draait om recht,
en om barmhartigheid en trouw.

- G. *Al wie eten van dit brood
het breken en delen met de ander,
zij houden de Heer in leven onder ons.
Ze zijn hem trouw tot alles is volbracht.*

- V. Zo kreeg hij vele volgelingen,
vrouwen en mannen, die erkenden
dat hij gedreven werd door Gods Geest.

Steeds was Jezus voor anderen in de weer,
vooral voor zieken en de minsten der mensen,
maar ook was hij vaak in gebed verzonken,
alleen op een stille plek of in de bergen,
waar hij nieuwe krachten opdeed,
want bidden maakt anders
en opent ook onze eigen ogen
voor wat ons nu te doen staat.

- G. *Al wie eten van dit brood
het breken en delen met de ander,
zij houden de Heer in leven onder ons.
Ze zijn hem trouw tot alles is volbracht.*

- V. Toen hij wist dat zijn uur gekomen was
nam hij afscheid van zijn vaste volgelingen.
Hij nam een brood, brak het en zei:
'Dit ben ik, mijn leven, dat gebroken wordt
en dat ik met jullie heb gedeeld.'

Ook nam hij een beker met wijn
en zei: 'Dit is mijn levensbeker,

die staat voor mijn geluk en lijden,
en voor mijn levenstaak, mijn missie,
die ik nu aan jullie overdraag:
ga door met wat mij steeds bezielde.
Blijf dit doen, telkens weer,
om mij te gedenken; zo hou je mij
niet alleen in ere, maar ook in leven.'

- G. *Al wie eten van dit brood
het breken en delen met de ander,
zij houden de Heer in leven onder ons.
Ze zijn hem trouw tot alles is volbracht.*

- V. Gij die ons in dit leven hebt geroepen,
doe ons toebehoren aan elkaar.
Dat wij naar wegen zoeken
om elkaar van dienst te zijn.
Dat wij niet losgeslagen leven,
bescherm ons tegen onszelf.

Dat wij volharden in aandacht,
dat ons niet begeeft: de kracht tot liefde –
dat mededogen en wijsheid
in ons midden groeien zal.
Doe ons ervaren de zegen van uw woord.

Gezegend die bidden zoals hij:

ONZE VADER

Gezongen

*Onze Vader die in de hemel zijt
uw naam worde geheiligd,
uw rijk kome; uw wil geschiede
op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schuld
zoals ook wij aan anderen
hun schuld vergeven.
En leid ons niet in bekoring,
maar verlos ons van het kwade.
Amen.*

- V. U bent allemaal welkom
om het brood en de beker van het leven
met elkaar te delen.

COMMUNIE

ORGELSPEL

COMMUNIELIED

The Lord's my shepherd *De Heer is mijn herder,*
I'll not want *ik kom niets tekort*
He makes me down to lie *Hij laat me neerliggen*
in pastures green. *in groene weiden.*
He leadeth me *Hij brengt mij*
thy quiet waters by. *naar rustige wateren.*

Goodness and mercy *Genadige goedheid*
all my life *valt mij mijn levenlang*
shall surely follow *zeker ten deel*
and in God's house *en bij God*
for evermore *zal voor altijd*
my dwelling-plac *mijn onderkomen*
shall be. *zijn.*

GEBED EN LIED

V. Wanneer wij ervaren
hoe broos en kwetsbaar wij zijn,
laat ons dan elkaar de hand reiken
en voelen wat ons samenbindt.

G. *Laat onze woorden stijgen*
voor uw gezicht als wierook.
Zie in ons het verlangen
een mens te zijn van U.
Kom, adem ons open,
kom, adem ons open,
adem ons open.

V. Laat uw woorden de kracht zijn
die ons bevrijdt uit onszelf
en ons tot méér in staat stelt
dan wij durven vermoeden.

G. *Laat onze woorden stijgen*
voor uw gezicht als wierook.
Zie in ons het verlangen
een mens te zijn van U.
Kom, adem ons open,
kom, adem ons open,
adem ons open.

V. Vervul onze uitgesproken verlangens
maar vooral de verlangens
die we met ons meedragen,
onuitgesproken, diep in ons hart.

G. *Laat onze woorden stijgen*
voor uw gezicht als wierook.
Zie in ons het verlangen
een mens te zijn van U.
Kom, adem ons open,
kom, adem ons open,
adem ons open.

V. Graag nodig ik u uit om te gaan staan
voor de gezongen Zegenbede.

ZEGENBEDE

De Levende zegene en behoede u.
De Levende doe zijn aangezicht
over u lichten, en zij u genadig.
De Levende verheffe
zijn aangezicht over u,
en geve u vrede.

Zegen ons en behoed ons,
doe lichten over ons uw aangezicht
en wees ons genadig.
Zegen ons en behoed ons,
oe lichten over ons uw aangezicht
en geef ons vrede.

V. In de naam van de Vader, de Zoon
en de heilige Geest.

A. Amen.

ORGELSPEL

VERANTWOORDING

Deze viering is samengesteld door de Liturgische Werkgroep van de Open Kerk.

Lectoren: Nicole Mariën en Wim Weren.

Overweging: Nicole Mariën.

Koor onder leiding van Marcel Zagers.

Organist: Jac Peeters.

LIEDKEUZE

- A 49 Wees hier aanwezig,
Huub Oosterhuis / Tom Löwenthal
- A 66 Gij hart, Gij bron,
Peer Verhoeven / Taizé
- A 57 Voor kleine mensen,
Huub Oosterhuis / Tom Löwenthal
- A 261 Klein Danklied,
Ad den Besten / Michael Stumpel
- A 6 Al wie eten van dit brood, couplet 3 van
Mijn God, ik zoek naar U,
Peer Verhoeven / Hubert Parry.
- A 76 Onze Vader,
Nicolai Rimsky-Korsakov.
- A 182 The Lord's my shepherd,
David Grant / W. Baird Ross.
- A 277 Kom, adem ons open,
Sieds Prins / Tom Löwenthal
- A 280 Zegenbede,
Numeri 6:24-27 / Gert Bremer.

AFBEELDING

Louis Emile (Lou) Manche, *Parabel van de talenten*, 1951-1954, glas-in-loodraam; foto: Henk Butink.

INTENTIES VOOR DE GEDACHTENIS

Wij spreken in elke viering intenties uit voor overledenen. Namen daarvoor kunt u doorgeven aan Wim Weren, telefonisch (013 52 19 343) of via e-mail (w.j.c.weren@gmail.com). Uiteraard kunt u ook andere intenties doorgeven.